

A. Regent*

TEHNIČKA ANALIZA PRAVILNIKA O STAVLJANJU NA TRŽIŠTE OSOBNE ZAŠTITNE OPREME

UDK 331.45/.48(094.5)
PRIMLJENO: 23.7.2008.
PRIHVAĆENO: 24.9.2008.

SAŽETAK: Pravilnik o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme detaljno je uspoređen s „Proizvodnom direktivom“ za osobnu zaštitnu opremu - Direktiva 89/686/EEC i Uputama za primjenu Direktive 89/686/EEC. Utvrđeno je da se u Pravilniku pojavljuje niz grešaka, manjkavosti i netočnosti, pa ga je gotovo nemoguće urediti izmjenama i dopunama. Pravilnik ne definira jasno kako će se u prijelaznom razdoblju do stupanja na snagu ACAA sporazuma s EU ili do stupanja RH u članstvo EU dokazivati ispravnost neke osobne zaštitne opreme. Predloženo je donošenje nove verzije istoga pravilnika.

Ključne riječi: osobna zaštitna oprema, Pravilnik, Direktiva 89/686/EEC, nesukladnosti, nejasne odredbe

UVOD

Objavlivanjem Pravilnika o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme (u daljnjem tekstu: Pravilnik) Republika Hrvatska napravila je još jedan značajan korak prema EU. Radi se zapravo o transponiranju Direktive 89/686/EEC¹ (u daljnjem tekstu: Direktiva) u hrvatski pravni sustav, što je obveza svih zemalja članica EU-a i nužan korak za pristup u EU. Provedbom ovog Pravilnika, odnosno Direktive u praksi trebalo bi doći do bitnih poboljšanja i pojednostavljenja pri projektiranju, proizvodnji, ispitivanju, certificiranju, označavanju, stavljanju na tržište, izboru, primjeni i održavanju osobne zaštitne opreme (u daljnjem tekstu: OZO), što će rezultirati znatnim pomakom prema najvažnijem krajnjem cilju:

boljoj i sustavnijoj zaštiti života i zdravlja radnika pri radu. Najveći dio napredne i profesionalno odgovorne stručne javnosti pozdravio je novi Pravilnik koji je u najvećem dijelu prijevod Direktive na hrvatski jezik (vjerojatno s engleskog).

U radu se analiziraju odredbe Pravilnika, ali nisu analizirani pravni aspekti, nego isključivo tehnička i suštinska pitanja. Međusobna pravno-logička povezanost članaka i odredbi nije se razmatrala i ne komentira se, jer je to više stvar prava nego struke zaštite na radu. Zbog ograničene veličine teksta, navedeni su samo najuočljiviji slučajevi nepravilnosti. Za ispravno razumijevanje Pravilnika na mnogim je mjestima bilo potrebno konzultirati originalnu Direktivu, jer je u protivnom bilo nemoguće shvatiti što su pisci Pravilnika željeli reći. Pravilnik je uglavnom uspoređen s engleskim tekstom neslužbene konsolidirane verzije Direktive 89/686/EEC, tzv. Product directive (*CE Marking for Personal Protective Equipment – A guide to the European Directive, 2003., Direktiva 89/686/EEC*).

*Mr. sc. Aleksandar Regent, dipl. ing., viši predavač na Veleučilištu u Rijeci, Odjel sigurnosti na radu, predsjednik HZN/TO21 Protupožarna i vatrogasna oprema, predsjednik HZN/TO556 Osobna zaštitna oprema (aregent@veleri.hr).

¹Direktiva 89/686/EEC s amandmanima 93/68/EEC, 93/95/EEC i 96/58/EC.

GRAMATIKA I PRAVOPIS

Na mnogim mjestima u tekstu ne poštuje se gramatika hrvatskog jezika: padeži, rodovi, brojevi i ostali jezični „detalji“, što navodi na zaključak da tekst Pravilnika nije bio pregledan i lektoriran prije objave. Evo nekoliko primjera:

- Čl. 1(2): OZO također obuhvaća ... zamjenjive dijelove OZO koji su bitni za njezino zadovoljavajuće djelovanje **a** koji se isključivo **uporabljavaju** za takvu opremu.
- Čl. 8(4): U „Narodnim novinama“ objavit će se popis prijavljenih tijela, njihove identifikacijske brojeve te zadaće za koje su prijavljeni.
- U čl. 8(5): „Smatrat će se da zadovoljavaju kriterije ocjenjivanja utvrđene u odgovarajućim usklađenim normama.“ manjka subjekt, tko to zadovoljava.
- Čl. 15(2) i (6): Po prijamu ili stupanje na snagu međunarodnog sporazuma o ocjeni ...
- U Prilogu II(3.7.2, 3.8) se za vremensku oznaku koristi „tokom“ umjesto „tijekom“.
- U Prilogu II(3.9.1) koristi se pogrešan izraz „valna dužina“ umjesto „valna duljina“.

JEZIČNE NELOGIČNOSTI I NEJASNOĆE

Ove nelogičnosti ne mijenjaju smisao, no čitatelj će vjerojatno morati ponovno pročitati Pravilnik i na kraju objašnjenja potražiti u Direktivi. Evo nekoliko pitanja:

- U čl. 1(5) nalazi se nepotrebna definicija riječi „proizvod“. „Proizvod“ se zatim primjenjuje za definiranje termina „proizvođač“, „distributer“, „dobavljač“ i „uvoznik“ iako se svi ovi spomenuti zapravo bave osobnom zaštitnom opremom, a ne proizvodima. Za potrebe ovog Pravilnika, proizvod = OZO. Riječ „proizvod“ ne primjenjuje se za definiranje termina „osobna zaštitna oprema“ niti bilo gdje dalje u tekstu Pravilnika.

- U čl. 1(1) navodi se da će u daljnjem tekstu kratica OZO biti korištena umjesto termina „osobna zaštitna oprema“, što je analogno engleskom PPE. U daljnjem tekstu istoga članka ponovno se nalazi cjeloviti termin „osobna zaštitna oprema“. U Prilogu I - VII kratica OZO nigdje se više ne primjenjuje, iako se kratica PPE normalno upotrebljava na stotinjak mjesta u Direktivi. Koji je razlog uvođenja kratice ako se ona ne primjenjuje?
- Među definicijama u čl. 1. nema onih koje bi svakako bile potrebne. Npr.: tijelo koje je imenovano, čl. 5(2 i 3); tijelo za ocjenjivanje sukladnosti, čl. 5(5); prijavljeno tijelo, čl. 5(5); tijelo za utvrđivanje sukladnosti, čl. 9(2); tijelo nadležno za utvrđivanje sukladnosti, čl. 9(4); tijelo koje je prijavljeno, čl. 10(6)

Jesu li to različiti nazivi za isto tijelo ili za nekoliko različitih tijela? Istina je da i u engleskom jeziku ima nekoliko različitih termina: *approved body*, *approved inspection body*, *notified body*, *inspection body of which notification has been given*. Je li opravdano njihov broj u hrvatskom Pravilniku još povećati, a niti jedan ne objasniti?

- „Usklađena norma“, česti termin u Pravilniku, očito je prijevod od „*harmonized standard*“. U čl. 5(4) primjenjuje se i termin „usklađena hrvatska norma“ („usklađena“?). Kakva je razlika između usklađene i „obične“ hrvatske norme? Kuda pripadaju norme koje HZN izdaje pod nazivom HRN EN i jesu li to „usklađene norme“?
- U čl. 3 i 7(1) nalazi se termin „skupina OZO“ – 0, I, II i III za ono što Direktiva naziva kategorijama (*category*). U Prilogu VII primjenjuje se pak isključivo termin „kategorija“ u svom pravom značenju. U čl. 1(4) primjenjuje se termin „skupina“ u smislu klase (*class*), tj. vrste OZO-a. Pitanje je: je li „skupina“ prijevod od „*category*“ ili od „*class*“. Autor podržava primjenu termina kategorija za „*category*“, a klasa ili vrsta za „*class*“. U buduću će se nesporno hrvatski korisnici, a posebno izvoznici i uvoznici,

povremeno služiti Direktivom, vjerojatno engleskom varijantom. Usporedba s Pravilnikom bit će lakša ako je hrvatski prijevod nekog termina uvijek jednak i koliko je moguće sličan engleskome.

- U Prilogu I navodi se popis OZO koja nije obuhvaćena Pravilnikom, koja je nesporno ono što se naziva kategorijom (skupinom?) 0. Nažalost, to se u tekstu Priloga I ne vidi.
 - U čl. 3(3), od 3.1 do 3.7 definira se OZO skupine (kategorije?) III. Praktički isto se ponavlja u čl. 7(6a). Sadržaj čl. 5(5) ponavlja se u čl. 9(5). Sadržaj čl. 5(6) ponavlja se u čl. 12(6 i 7). Što su razlozi za ova tri ponavljanja kojih u Direktivi nema?
 - U cijelom se Pravilniku termin OZO mora biti „*designed and manufactured*“ prevodi kao „oblikovana i proizvedena“, a u Prilogu VII kao „projektirana i izrađena“. Zašto?
 - Termin „*type examination*“ prevodi se u čl. 9 (naslov i dalje) kao „pregled tipa“, dok se u daljnjem tekstu istoga članka primjenjuje termin „tipsko ispitivanje“. Zašto?
 - Nerazumljive rečenice:
 - Čl. 9(4a) - koja započinje s: „Ukoliko proizvođač nije ili je samo djelomično...“
 - Čl. 9(4b) – : „Ukoliko proizvođač nije primijenio ili je samo djelomično ...“
 - U čl. 10(7 i 8) termin „*quality control system*“ prevodi se kao: sustav upravljanja kakvoćom, sustav nadzora kakvoće, sustav kakvoće i kao sustav osiguranja kakvoće.
- Ne bi li bilo bolje prihvatiti jedan uniformni termin za izražavanje iste stvari?
- Prva rečenica Priloga III poziva se na čl. 8(1) umjesto na čl. 7(1), a druga na čl. 8(2) umjesto na čl. 7(1), dok početak Priloga V upućuje na čl. 9(2) umjesto na čl. 8.

NEPRAVILNI PRIJEVODI

- Na nekim mjestima u tekstu Pravilnika zadržan je termin „CE oznaka“ iz Direktive,
- a na nekim je mjestima on jednostavno ispušten. Razlozi za to nisu jasni.
- Na više mjesta termin „*risk*“ preveden je kao „opasnost“ umjesto kao „rizik“ iako opasnost i rizik nisu sinonimi, nego imaju bitno različito značenje.
- U čl. 3(2d), za skupinu (kategoriju?) III (zaštita od smrtnih opasnosti) „... čije trenutne učinke, koje predviđa **dobavljač** korisnik ne može pravovremeno ...“ pogrešno je naveden dobavljač. Po definiciji iz Pravilnika, dobavljač može biti i uvoznik koji nesporno nije kompetentan za predviđanje opasnosti i njihovih učinaka kod korisnika. Prema Direktivi, ove opasnosti predviđa „*designer*“, tj. projektant (ili proizvođač).
- Čl. 7(1) kaže „... prije stavljanja prototipa OZO na tržište...“, što je prijevod od „*before placing a PPE model on the market*“. Prototipi ne idu na tržište, pa tu treba stajati „modela ili tipa“. U čl. 9(1) „*PPE model*“ se pak prevodi kao „uzorak OZO“!?
- Prva rečenica čl. 7(1) je nezavršena. Iza „nadležnim tijelima“ treba stajati „vlasti“ (*authorities*).
- Čl. 7(3) je vrlo važan jer kaže zapravo: ako je neka OZO ispitana, certificirana i označena u EU, tada ona **direktno** ulazi na domaće tržište bez dodatnih ispitivanja. Ova činjenica nije dovoljno istaknuta i precizirana, posebno u vezi sa čl. 100. Zakona o zaštiti na radu, a mogla bi imati značajne negativne posljedice za (malobrojne) domaće proizvođače OZO.
- U čl. 7(6) je „*emergency equipment*“ prevedeno kao „oprema za nuždu“ (posve neuobičajen termin osim u pomorstvu) umjesto kao „intervencijska oprema“.
- U čl. 7(6) je „*projection of ... molten material*“ prevedeno kao „oslobađanje... rastaljenog materijala“ umjesto kao „prskanje... rastaljenog materijala“. U Prilogu VII se „*molten material*“ konstantno prevodi kao „talina“. Zašto?
- U čl. 10(7b) se navodi: „U skladu sa sustavom upravljanja kakvoćom potrebno je

- svaki primjerak OZO pregledati...“, što je pogrešno, jer treba pregledati svaku OZO (*misli se na model ili tip*“), a ne svaki izrađeni primjerak.
- Čl. 10(7c) kaže: „Pri tome mora utvrditi da sustavi osiguranja kakvoće koji ispunjavaju određeni standard ispunjavaju te odredbe...“, dok ispravan prijevod treba biti „Pri tom treba pretpostaviti da sustavi osiguranja kakvoće kojima se primjenjuju odgovarajuće harmonizirane norme udovoljavaju tim odredbama“. Termin „*assess*“ prevodi se s tri različita termina: ocjena, procjena ili prosudba. Zašto?
 - Čl. 10(8b, c i d) su pogrešno prevedeni. Npr. u 10(8c) se navodi da „... tijelo mora redovito obavljati preglede...“, dok Direktiva kaže „povremeno“ (*periodically*).
 - Čl. 10(8e) je pogrešan prijevod Direktive. Dok Pravilnik kaže da „Proizvođač mora na zahtjev dostaviti izvješće tijelu za utvrđivanje sukladnosti“, u Direktivi stoji da „Proizvođač mora biti u stanju na zahtjev prezentirati izvještaj prijavljenog tijela“.
 - U čl. 11. umjesto „*distributer*“ treba staviti „*dobavljač*“ jer Pravilnik dobavljača definira kao osobu koja mora pribaviti Izjavu o sukladnosti i postaviti CE znak. U Direktivi je to obveza proizvođača ili ovlaštenog zastupnika. Nasuprot tome, u čl. 12(1) postavljanje oznake sukladnosti postaje obveza isključivo proizvođača.
 - U Prilogu II (1.3.1) su „*ambient factors*“ prevedeni kao „*okolni čimbenici*“ umjesto kao „*čimbenici okoliša*“.
 - U Prilogu II (1.3.2) se navodi da „OZO mora biti što laganija, a da to ne šteti čvrstoći i učinkovitosti oblikovanja“, umjesto „OZO mora biti što lakša, ali da to ne ugrozi njezinu čvrstoću i učinkovitost“.
 - U Prilogu II (1.3.2, 3.2, 3.4, 3.5) i na mnogobrojnim drugim mjestima „*capable*“ za OZO prevodi se kao „*sposobna*“ umjesto kao „*u stanju*“.
 - Prilog II (1.3.3) kaže da „ako isti proizvođač prodaje nekoliko uzoraka (uzorci se ne prodaju!) različitih klasa ili tipova, kako bi osigurao istovremenu zaštitu susjednih dijelova tijela od mješovitih rizika, oni (tko, rizici ili uzorci?) moraju biti usklađeni (sa čime?)“, umjesto „ako isti proizvođač prodaje nekoliko modela OZO različitih klasa ili tipova za zaštitu ... od mješovitih rizika, oni moraju biti međusobno usklađeni“. Riječ „uzorak OZO“ na više se mjesta pojavljuje u neodgovarajućem značenju.
 - U Prilogu II (1.4.b) termin „*performance*“ prevodi se kao „*rezultat rada*“ umjesto kao „*svojtva*“ ili „*performance*“.
 - U Prilogu II (1.4.g) se „*the significant of any marking*“ prevodi kao „*značenje bilo kakvih označavanja*“ umjesto kao „*značenje cjelokupnog označavanja*“.
 - U Prilogu II (1.4.i) se navodi „*registarski broj akreditacijskog tijela*“, umjesto „*identifikacijski broj prijavljenog tijela*“ kao što je to navedeno u čl. 7(1)3.6.
 - U Prilogu II (2.2) spominju se „*uređaji koji apsorbiraju znojenje*“, a treba biti „*znoj*“.
 - U Prilogu II (2.3) u prvu rečenicu „*svako ograničavanje korisnikovog vidnog polja ili vida OZO*“ treba nakon „*vida*“ dodati „*koju uzrokuje*“. Bez toga rečenica nema smisla.
 - U Prilogu II (2.3) druga rečenica „... za takve klase osobne zaštitne sredstava mora biti usklađen s tipom za relativno precizne i/ili produžene aktivnosti korisnika“ je nerazumljiva i treba glasiti „*Stupanj optičke neutralnosti vidnih sustava ovih klasa OZO mora biti usklađen s vrstom relativne preciznosti i/ili duljinom aktivnosti korisnika.*“ Slijedeća rečenica „*Ako je potrebno, osobna zaštitna oprema se moraju obraditi ili opskrbiti sredstvima za sprečavanje stvaranja vlage*“ je pogrešno prevedena i treba glasiti „*Ako je potrebno, ona (OZO) se mora obraditi i opskrbiti sredstvima za sprečavanje orošavanja.*“
 - U Prilogu II (2.4) prva rečenica „*Ako se zna da na rezultate rada uzorka nove osobne zaštitne opreme može znatno utjecati starenje...*“ nije ispravna i treba biti „*Ako se*

- zna da projektna svojstva (performance) nove OZO mogu značajno ugroziti starije...“.
- U Prilogu II (2.5) je „*break*“ prevedeno sa „slomiti“, a treba biti „raskinuti“.
 - U Prilogu II (2.7. naslov) je „*rapid installation*“ prevedeno kao „brzo instaliranje“ umjesto kao „brzo postavljanje“ ili „brzo pričvršćivanje“.
 - U Prilogu II (2.8) posljednja rečenica: „Ako osobno zaštitno oprema ima ugrađen alarm koji se aktivira u nedostatku razine zaštite...“ treba glasiti „Ako OZO ima ugrađen alarmni uređaj koji se aktivira u slučaju nedostatne razine zaštite...“.
 - U Prilogu II (3.1.1) je „*impact energy level*“ prevedeno kao „razina udarne snage“, a treba biti „razina udarne energije“.
 - U Prilogu II (3.1.2.2) je „*reliable anchorage point*“ na više mjesta prevedeno kao „pouzdana uporišna točka“, a treba biti „pouzdana sidrište“.
 - U Prilogu II (3.1.3), druga rečenica, umjesto „Stvarna vrijednost ubrzavanja koja se vibracijama prenose na korisnika, ne smije nipošto premašiti preporučene vrijednosti u svjetlu maksimalnog predvidivog dnevnog izlaganja rizičnog dijela tijela“ treba glasiti „Efektivna vrijednost ubrzanja koja se vibracijama prenosi na korisnika ne smije ni u kom slučaju premašiti granične vrijednosti preporučene u svjetlu maksimalnog predvidivog dnevnog izlaganja ugroženog dijela tijela“.
 - U Prilogu II (3.3) u naslovu manjkaju riječi. Ispravan prijevod je: „Zaštita od mehaničkih ozljeda (ogrebotina, posjekotina, uboda, ugriza)“.
 - U Prilogu II (3.4) je „*dressed*“ prevedeno kao „obučan“ umjesto kao „odjeven“.
 - U Prilogu II (3.4.1) je „*buoyancy aids*“ prevedeno kao „plutajuća oprema za pomoć“ umjesto uobičajenog termina „plutajuća pomagala“.
 - U Prilogu II (3.5) u prvoj rečenici umjesto „...mora biti sposobna prigušiti do te mjere da istovjetne razine zvuka koje korisnik čuje nipošto ne premaše najveće dopuštene dnevne vrijednosti utvrđene pozitivnim propisima“ treba biti „... mora biti u stanju prigušiti buku do te mjere, da ekvivalentna razina buke koju korisnik osjeti ni u kom slučaju ne premaši granične dnevne vrijednosti utvrđene propisima o zaštiti radnika na radu“. Nadalje, „*label*“ se prevodi kao „naljepnica“ umjesto kao „etiketa“ ili „oznaka“.
 - U Prilogu II (3.6.1) umjesto „... koeficijent prijenosa neželjenog toplinskog strujanja ... reflektivna snaga mora odgovarati intenzitetu strujanja topline...“ treba biti „... koeficijent prolaza upadnog toplinskog toka ... sposobnost refleksije mora odgovarati intenzitetu toplinskog toka...“. Analogne opaske važe i za Prilog II (3.7.1) – Zaštita od hladnoće. Također, termine „uskладиštena toplotina“ za „*stored heat*“ treba zamijeniti s „primljena toplotina“, a „protupožarna oprema“ za „*fire-fighting equipment*“ s „vatrogasna oprema“.
 - U Prilogu II (3.6.2) se „*part of the body at risk*“ prevodi kao „rizični dio tijela“ umjesto kao „ugroženi dio tijela“, a „*steam*“ kao „para“ umjesto kao „vodena para“.
 - U Prilogu II (3.8) umjesto „...maksimalne uobičajene dopuštene vrijednosti koja je u uzajamnom odnosu s pragom odstupanja“ treba biti „...maksimalne uobičajene dopuštene vrijednosti koja je u korelaciji s prihvatljivom graničnom vrijednošću“.
 - U Prilogu II (3.9.1) umjesto „...od neionizirajućeg zračenja mora biti sposobna apsorbirati ili reflektirati većinu zračene energije u štetnim valnim duljinama, a da nepravilno ne utječe...“ treba biti „koje uzrokuju izvori neionizirajućeg zračenja mora biti u stanju apsorbirati ili reflektirati većinu energije dozračene u štetnim valnim duljinama, a da istodobno ne utječe negativno na...“. Umjesto „...gustoća osvijetljenja energije zračenja sposobna da stigne...“ treba biti „...gustoća energije svjetlosnog zračenja koja može doprijeti

- ...". Umjesto „...svi uzorci na tržištu moraju nositi broj zaštitnog faktora...“ treba biti „...svi primjerci na tržištu moraju imati brojčani zaštitni faktor...“. Umjesto „... Naočale istog tipa za izvore zračenja ...“ treba biti „...Naočale pogodne za izvore zračenja istog tipa...“.
- U Prilogu II (3.9.2.1) treba izraze „onečišćivač“ i „otpornost na curenje“ zamijeniti s „onečišćenje“ i „otpornost na propuštanje“.
 - U Prilogu II (3.9.2.2) umjesto „iradijacija“ treba biti „radijacija“ ili „zračenje“. Umjesto „... OZO... moraju biti oblikovana da neutraliziraju samo slabe elektrone (npr. beta) ili slabe fotone (npr. X, gama)...“ treba biti „... OZO... mora biti projektirana tako da se odupre samo slabom elektronskom (npr. beta) ili slabom fotonskom zračenju (npr. RTG, gama)...“
 - U Prilogu II (3.10.1) umjesto „OZO koja korisniku dostavlja zrak koji se može udisati mora se dobiti ..., na primjer nakon filtriranja zagađenog zraka...“ treba biti „Zrak za disanje koji se pomoću OZO dovodi korisniku mora se dobiti odgovarajućim sredstvima, na primjer filtracijom zagađenog zraka...“. Umjesto „...za skladištenje filtra kao da su novi i držani u njihovoj originalnoj ambalaži“ treba biti „... za pohranu filtera ako su oni novi i ako se drže u njihovoj originalnoj ambalaži“.
 - U Prilogu II (3.11.b) treba umjesto „... alarm namijenjen za davanje brzog upozorenja o približavanju nedostatka plinovite smjese za disanje...“ biti „... alarmni uređaj za davanje ranog upozorenja korisniku o prestanku dobave dišljive smjese plinova...“.
 - U Prilogu III (1a) je izraz „*overall and detailed plans of the PPE*“ preveden kao „cjelokupni i detaljni nacrti“ umjesto kao „sklopni i detaljni nacrti“.
 - U Prilogu III (2) je druga riječ „pogon“ zbunjujući višak.

- U Prilogu V (2) je „*professional integrity of personnel*“ prevedeno kao „osoblje mora biti odgovorno“ umjesto „mora posjedovati profesionalni integritet“.
- Prilog V (3) je preveden loše i nepotpuno.
- U Prilogu VI/2 se izjava o sukladnosti poziva na čl. 8(3), umjesto na čl. 7(5).
- U Prilogu VII (2.8) prijevod od „abrasive projections“ treba biti „abrazivni mlaz“ ili sl. umjesto „habanje“. Umjesto „OZO“ uvode se „osobna zaštitna sredstva“. Zašto?
- U Prilogu VII (8.10) je „...*absorb shock when walking...*“ prevedeno kao „...ublažavaju pritisak pri hodanju...“ umjesto „...apsorbiraju udare pri hodanju...“.

IZOSTAVLJENI DIJELOVI DIREKTIVE

- U Pravilniku (vjerojatno čl. 2.) nedostaje sadržaj Article 2 – 2 Direktive: „da Direktiva ne ograničava pravo države da propiše dodatne zahtjeve za OZO koji mogu biti potrebni za osiguranje zaštite korisnika, pod uvjetom da to ne zahtijeva modifikacije na OZO koje bi rezultirale nesukladnošću takve OZO s odredbama ove Direktive“.
- U čl. 3(3), st. 3.3 iza „kemijskih štetnosti“ manjka „i ionizirajućeg zračenja“.
- U čl. 3(3), st. 3.4 nedostaje riječ „prskanje“, tj. treba stajati „... plamena i prskanja velikih količina rastaljenog materijala“.
- Article 6 Direktive koji govori o nedostacima harmoniziranih normi te postupcima i mjerama za otklanjanje tih nedostataka je izostavljen, kao i dijelovi Article 7 o postupcima i mjerama za otklanjanje nedostataka na OZO označenoj CE znakom.
- U čl. 8(4) navodi se „...objavit će se popis prijavljenih tijela...“, ali se ne kaže tko će to učiniti. U Direktivi je to jasno definirano.
- U Prilogu VII koji se naziva „Razvrstavanje OZO u kategorije“ umjesto „Vodič za

kategorizaciju OZO" nedostaje podnaslov „Dio 1: prema tipu OZO“.

- U svim tablicama Priloga VII nedostaje treći stupac „Razlog“, tj. „Reason“. Zašto?
- U većini tablica Priloga VII, na kraju prvoga reda u tablici nedostaje riječ „osim“, tj. „except“ (2.1, 4.1, 5.1, 6.1, 7.1, 8.1, 9.1, 10.1, 11.1).
- U Prilogu VII je za kategoriju 2.1 pogrešno navedeno III, a treba biti II.
- U Prilogu VII nedostaje cijela druga rečenica engleskog teksta u 2.6; napomena s primjerima i iznimke u 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 i 3.6.; napomene u 6.1, 6.5, 6.10 i cijela stavka 6.13 – Odjeća za motocikliste; napomene u 7.3, 8.5, 8.6 i 8.10, i dio teksta u 8.6, dok je u 8.8 dodan tekst „ili športske namjene“ kojeg u engleskom tekstu nema. Naslov tablice 9 treba biti „OZO za šake i ruke“ (nedostaje riječ „hand“), a u 9.1 je „hand and arm“ prevedeno kao „gornji i donji dio ruke“ umjesto kao „ruke i/ili šake“.
- U Prilogu VII (9.1 i 9.5) nedostaju napomene koje se mogu (samo usporedbom po smislu s engleskim tekstom) pronaći iza tablice 9 s indeksom 12 i 13, a na kraju teksta u 9.3 manjkaju riječi „uključujući vatrogasnu opremu“. Ispred tablice 10 nedostaje podnaslov „Dio 2 – prema tipu rizika“, kao i napomena neposredno iza njega. Naslov tablice 10 je nepotpun i treba biti „OZO za zaštitu od utapanja ili za uporabu kao plutajuća pomagala“, tj. „... to prevent drowning or for use as buoyancy aids“.
- U Prilogu VII nedostaje prijevod dijela engleskog teksta i napomena u 10.1; u 10.2 napomena koja se (nepotpuno prevedena) može naći iza tablice 11; točke 10.3 i 10.4.
- U Prilogu VII nalazi se izraz „je već navedena u gornjim tablicama“ kojeg u engleskom tekstu nema (tablica 11); nedostaje točka 11.3, kao i Tablica 12 – Oprema

projektirana i izrađena za zaštitu od vibracija i Tablica 13 – Oprema za spašavanje.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prijelazne i završne odredbe Pravilnika su ogledni primjerak nekonzistentnosti:

- U čl. 14(1) navodi se da će se do stupanja na snagu ACAA sporazuma s EU ili do stupanja RH u EU primjenjivati 3 propisa (o obveznom atestiranju aparata za zaštitu dišnih organa, kaciga za industriju i vatrogasce) i da će postojeći certifikati važiti do tada. Istodobno certifikati prema čl. 14(2) prestaju važiti danom isteka njihove valjanosti. Postavlja se pitanje: koji će certifikati važiti nakon isteka valjanosti, a prije stupanja na snagu ACAA sporazuma ili stupanja RH u EU.
- Za svu ostalu OZO, primjena Pravilnika obvezna je od 1.1.2008. Suprotno tome, u čl. 16. se navodi da se Pravilnik primjenjuje od 31.3.2008. Kako primjena Pravilnika može biti obvezna od 1.1.2008. ako se Pravilnik primjenjuje tek od 31.3.2008.? Oba su roka već prošla, pa je ovo pitanje danas samo akademske naravi.
- Prema Pravilniku, danas je u RH za dokazivanje ispravnosti OZO koja je ispitana i certificirana u EU dovoljno da takva OZO ima znak CE i da dobavljač predoči odgovarajuće certifikate nekog prijavljenog tijela EU. To znači da sva takva OZO smije direktno legalno ući na tržište RH, kao da je Hrvatska već članica EU. Moraju li se kupci OZO „snaći“ i zadovoljiti se certifikatom koji će vjerojatno biti na engleskom jeziku ili je zastupnik proizvođača, odnosno uvoznik dužan prevesti certifikate na hrvatski jezik? Ima li kupac pravo tražiti da se takav, njemu možda nerazumljiv certifikat, prevede na hrvatski jezik? Je li dovoljan prijevod zastupnika ili uvoznika ili je potreban prijevod od ovlaštenog sudskog tumača?

- Prema čl. 15(3) „stara“ ovlaštenja za certificiranje i ispitivanje OZO ostaju na snazi najkasnije do 1.1.2008. Čl. 15(5) kaže da će do objavljivanja popisa tijela za ocjenjivanje sukladnosti u Narodnim novinama poslove ocjenjivanja sukladnosti obavljati tijela koja imaju „stara“ ovlaštenja. Hoće li to činiti s ovlaštenjem ili bez ovlaštenja?
- Nisu li pisci Pravilnika trebali uočiti da će ove dvije odredbe biti u međusobnoj koliziji ako takav popis ne bude objavljen do 1.1.2008. kao što se stvarno i dogodilo?
- Postoje li uopće danas u RH tijela za ocjenjivanje ispravnosti OZO koja su ovlaštena izdavati certifikate i za što?
- Hoće li hrvatski proizvođači prije stavljanja OZO na tržište morati takvu OZO certificirati kod prijavljenog tijela EU-a, budući da u RH za sada nema prijavljenih tijela, a izgleda niti tijela koja su temeljem Pravilnika ovlaštena za domaće tržište? Hoće li kupci i korisnici imati OZO bez urednih certifikata ako danas kupe novu domaću OZO? Hoće li zbog toga biti izloženi sankcijama inspekcijskih organa i/ili prisiljeni plaćati odštete zaposlenicima koji postavljaju zahtjev za naknadu štete zbog oštećenja zdravlja ili gubitka života ako se ispostavi da OZO nema uredne certifikate?
- Nedostaje korelacija sa čl. 100. Zakona o zaštiti na radu, tj. jasna odredba o tome tko i kako danas i proizvođaču i korisniku izdaje „ispravu da je OZO izrađena u skladu s propisima zaštite na radu“.

ZAKLJUČAK

Analizom je pokazano da je Pravilnik, umjesto da bude hrvatskim specifičnostima prilago-

đeni prijevod Direktive 89/686/EEC, napravljen s neprihvatljivom količinom grešaka, manjkavosti i netočnosti, pa ga je gotovo nemoguće popraviti izmjenama i dopunama. Možda bi najbolje rješenje bilo povući Pravilnik i zamijeniti ga novim ispravnim. Predložena je vrlo radikalna mjera, no vjerojatno nužna ako je nadležno ministarstvo stvarno odlučno da se suoči s problemom i riješi ga prije nego što ga na to prisile problemi iz prakse. Uz to se predlaže da se u Pravilniku otklone nejasnoće u vezi s nekonzistentnim terminima kao i ispravama kojima se dokazuju da je neka OZO izrađena u skladu s propisima zaštite na radu za razdoblje do stupanja na snagu ACAA sporazuma između RH i EU, odnosno do stupanja RH u članstvo EU.

LITERATURA

CE Marking for Personal Protective Equipment – A guide to the European Directive, BSI ref. no. TH42072, London, 2003.

PPE Guidelines – Guidelines on the application of Council Directive 89/686/EEC of 21 December 1989 on the approximation of the laws of the Member States relating to personal protective equipment, 17 July 2006., dostupno na: ec.europa.eu/enterprise/mechan_equipment/ppe/ppe_guidelines.pdf, accessed 30.4.2008.

Pravilnik o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme, N.N., br. 106/07. i 121/07.

Walter, Istenič: Vodnik za razvrščanje osobne varovalne opreme (OVO) v ustrezne certifikacijske kategorije, GZS – Združenje za trgovino in Ministrstvo za gospodarstvo RS, ISBN 961-6226-80-0, Ljubljana 2005.

Zakon o zaštiti na radu, N.N., br. 59/96., 94/96. i 114/03.

TECHNICAL ANALYSIS OF THE ORDINANCE ON PLACING PERSONAL PROTECTIVE EQUIPMENT ON THE MARKET

SUMMARY: Croatian Ordinance on placing of Personal Protective Equipment on the Market has been meticulously compared with the 'Product Directive' for PPE – Directive 89/686/EEC and Guidelines on the Application of Council Directive 89/686/EEC. It has been found that the Ordinance contains a number of mistakes, deficiencies and inaccuracies, so that it is practically impossible to amend it through a 'change and addition' process. The Ordinance does not specify clearly how to prove the conformity of PPE with the Safety at Work Act in the transition period until the ACAA agreement between Croatia and EU has been accepted or until Croatia joins the EU. The publication of a new version of the Ordinance has been proposed.

Key words: *personal protective equipment, Ordinance, Directive 89/686/EEC, discrepancies, unclear provisions*

*Professional paper
Received: 2008-07-23
Accepted: 2008-09-24*